

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 89 (6902)

• Trešdiena, 1998. gada 2. decembris

• Cena Ls 0,18

● Izrādīt savu saimniecību ciemiņiem no Gulbenes rajona, sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris ikvienā vietā bez kautrēšanās varēja atraust sniegu, — tenisa kortā zem sniega parādījās svaigs zaļš segums, uz stadiona — gluds gumijas skrejceļš, futbola laukumā — sasalis gan, bet nevainojami līdzens zāliens, kurš sezonas laikā tiekot «frizēts» divreiz nedēļā.

Materiālu lasiet 7. lappusē.

Būs jaunas izstādes, būs dāvanas

Tuvojoties Ziemassvētku gaidīšanas nemiernam un iepirkumu steigai, nepalaidiet garām vairākas izstādes Preiļos — pilsētas un tuvīno pagastu iedzīvotājus aicina Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja māksliniece Silvija Berezovska.

4. decembrī Preiļu kinoteātri «Ezerzeme» tradicionālās latviešu glezniecības manieres cienītāji varēs skatīt vecmeistara Vitālija Kalvāna gleznu «Daugava piecdesmitajos gados».

Rajona galvenajā bibliotēkā durvis ver Rēzeknes mākslinieku miniatūrdarbu izstāde. Skatītāju uzmanībai tiks piedāvāti neliela izmēra darbi — eļļas gleznas un akvareļi.

Silvija Berezovska informēja «Novadnieku», ka Ziemassvētku priekšvakarā pilsētniekus gaida interesants pasākums — tikšanās ar māksliniekiem Helēnu Svilāni-Kuzminu un Osvaldu Zvejsalnieku. Tie, kurus interesē māksla, droši vien, atceras, ka vasarā šie mākslinieki piedalījās Preiļos rīkotajā plenērā. Nu aizsāktie darbi ir pabeigti, glīti ierāmēti, un mākslinieki gaida iespēju, lai izpildītu savu solījumu — dažus no saviem darbiem uzdāvinātu pilsētai.

Kā pastāstīja Silvija Berezovska, Helēna Svilāne-Kuzmina kādu savu gleznu gatavoja dāvināt Preiļu Valsts ģimnāzijai, bet Osvalds Zvejsalnieks — Preiļu pilsētas domei.

L.Kirillova

Sūtījums no Somijas

Kļuvis par tradīciju, ka Preiļos Ziemassvētku priekšvakarā no Ziemeļvalstīm pienāk humānās palīdzības sūtījumi maznodrošinātiem cilvēkiem. Nesēn šāds sūtījums ar saņēmēja vārdu — Preiļu slimnīca — pienāca no Somijas. Kā «Novadnieku» informēja Ivars Velks, kristīgās palīdzības bezpeļņas organizācijas VELKI SIA un «Velku fonda» direktors, sūtījumu sagatavojusi kristīgās organizācijas «Cerību zvaigzne» Somijas nodaļa. Atvestas apmēram 200 Ziemassvētku pakas ar miltiem, cukuru, eļļu un citiem produktiem Preiļu un rajona trūcīgajiem iedzīvotājiem. «Cerību zvaigzne» ir internacionāla organizācija ar nodaļām Amerikā, Zviedrijā un citur. Līdz šim ar Preiļiem kontaktus uzturēja galvenokārt zviedri, no Somijas šāds sūtījums ir pirmo reizi.

● «Novadnieka» korespondentiem izdevās tikties ar somiem, kuri darbojas «Cerību zvaigznē», brīdī, kad viņi spēra pirmos soļus uz Preiļu zemes un tikko bija sasveicinājušies ar vienu no Preiļu slimnīcas ārstēm — Martu Veitu.

Ar Ivara Velka palīdzību «Novadnieka» korespondente uzdeva jautājumu Bragem Portforam, «Cerību zvaigznes» Somijas nodaļas vadītājam, par to, kas pamudinājis somus izvēlēties Preiļus. Savukārt Brage Portfors atbildēja, ka būtībā viņš vadījies no Ivara Velka ieteikuma. Tomēr Preiļi neesot maršruta galapunkts. Ziemassvētku paciņas sagatavotas arī Daugavpils rajona invalīdu biedrībai. Portfora kungs arī pastāstīja, kā Somijā notikusi šī labdarības ak-

cija, kurā piedalījušies dažādi cilvēki.

Ziemassvētku paciņas Preiļos un slimnīcas apkalpes teritorijā tiek dalītas pēc iecirkņu terapeitu S.Rutkovska, J.Petrāna un A.Ruskuļa ieteikumiem, konsultējoties ar Preiļu domes sociālās aprūpes nodaļas darbiniekiem.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Konkurss! Aptauja! Konkurss! Gada cilvēks '98

Cienijamie lasītāji!

Aicinām aizpildīt šo anketu un nosaukt, jūsu prātā, populārākos cilvēkus. Ja varat, pamatojiet savu izvēli. Anketas otrajā daļā, ja vēlaties, miniet «nemīlušus». Pamatojiet, kāpēc viņi izpelnījušies jūsu nievas.

Anketu lūdzam atsūtīt līdz 24. decembrim (pasta zīmogs). Jūsu sastādīto populārāko cilvēku sarakstu un «Gada cilvēks '98» uzvārdu publicēsim Vecgada numurā. Nemīlušus, lai nebojātu gadumijas prieku, apsolām nenosaukt.

Gada cilvēks '98

Populārākais cilvēks (norādot pagastu vai pilsētu, kur viņš dzīvo):

1. _____
2. _____
3. _____

Pamatojums: _____

Nemīlulis '98

Pamatojums: _____

Gaidām jūsu atbildes!

«Novadnieka» redakcijā Preiļos, Aglonas ielā 1, LV 5300.

Abonē «Novadnieku» 1999. gadam un nāc uz balli!

Gada nogalē (1998. gada 30. decembrī Liču KN) laikraksta «NOVADNIEKS» redakcija rīko «PRESES BALLI», lai Vecgada vakarā kopā ar parakstīšanās kampaņas sponsoriem, atbalstītājiem, domu biedriem, draugiem, kolēģiem un galvenokārt ar jums, lasītāji, atpūstos, izlozētu piedāvātās balvas, izdertu šampanieša glāzi par veiksmi, veselību, savstarpēju uzticēšanos un raženu Jauno — 1999. gadu.

LATVIJĀ

■ 27. novembrī Latvijas Nacionālajā operā notika konkursa «Misis Latvija '98» noslēguma pasākums. Finālistes vērtēja starptautiska žūrija, kuras darbu vadīja a/s «Grindeks» padomes priekšsēdētājs Valdis Jākobsons. Finālistes parādīja sevi septiņos izgājienos, uz skatuves izejot arī konkursa dalībnieču bērniem un vīriem. Par «Misis Latvija '98» titula īpašnieci kļuva rīdziniece Ingrida Vītola. «Pirmā vicemisis Latvija '98» ir Lidija Zaharova un «Otrā vicemisis Latvija '98» ir Sondra Sproģe. Preliete Ingūna Zimele kļuva par firmu «Jabloneks» un «Majorka» simpātiju un ieguva šo firmu dāvanas — čehu bižutēriju un perļu virteni.

■ Latvija ir pilnībā pabeigusi atjaunot no 576 km garās Latvijas un Lietuvas valsts sauszemes robežas daļu, ko tai saskaņā ar vienošanos ar Lietuvu bija paredzēts atjaunot.

■ Ekonomikas ministrs Ainārs Šlesers (Jaunā partija) ir pirmais jaunās valdības ministrs, kas Saeimas Prezidijā iesniedzis iesniegumu par Saeimas deputāta mandāta nolikšanu uz ministra pilnvaru laiku valdībā. Viņa vietā nāks nākamais saraksta kandidāts Krišjānis Peters. Zināms, ka iesniegumu par mandāta nolikšanu ir sagatavojis arī satiksmes ministrs Anatolijs Gorbunovs (LC). Vēl Ainārs Šlesers pirmdien ir nosūtījis premjerministram Vilim Kristopānam lūgumu atcelt iepriekšējā ministra un Privatizācijas aģentūras pilnvarnieka Laimoņa Strujeviča rīkojumus, ar kuriem tika izsludināts konkurss uz četrām Privatizācijas aģentūras valdes locekļu vietām un no darba valdē atstādināts aģentūras ģenerāldirektors Jānis Naglis.

■ Rīgas apgabaltiesa pirmdien Bankas Baltija (BB) krimināllietā pasludināja pārtraukumu. Tiesas sēdi uzsāks šodien. Bijušais BB prezidents Tālis Freimanis ir izrakstīts no cietuma slimnīcas un varēs piedalīties sēdē.

■ Latvijā turpina palielināties bezdarba līmenis — no novembra sākuma tas palielinājies par 0,4%. Latvijā kā bezdarbnieki pašlaik jau reģistrēti 8,6% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem (103 909 cilvēki). Lielākais bezdarba līmenis joprojām ir Latgalē. Rēzeknes rajonā bez darba ir 27,9% no visiem ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, Preiļu rajonā — 22,5%, Krāslavas rajonā — 22,3%, Balvu rajonā — 21,9%. Vismazākais bezdarba līmenis ir Rīgā — 4,3% un Ogres rajonā — 5,7%.

■ Saeimas prezidijs ir saņēmis Tautas saskaņas partijas frakcijas iesniegumu par tās nosaukuma maiņu. Turpmāk tā sauksies par politisku organizāciju apvienības «Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā frakciju». Šī apvienība, kurā ietilpst četras vēlēšanu 6. sarakstu veidojošās partijas (TSP, Līdztiesība, Sociālistiskā partija un Krievu partija), Tieslietu ministrijā ir reģistrēta 1998. gada 3. augustā.

■ Pirmdien apvienības Tēvzemei un Brīvībai / LNNK frakcijas deputāti iesnieguši Saeimai valsts valodas likumprojektu, kuru divos lasījumos pieņēma 6. Saeima un kas tagad saskaņā ar Saeimas Kārtības rullī deputātiem būs jāskatīt no sākuma. Arī Tautas partijas frakcija kopā ar Valsts valodas centru izstrādājusi valsts valodas likumprojektu, kuru plāno iesniegt Saeimai šodien.

■ Nākamā gada maijā Rīgā viesosies viens no Francijas populārākajiem mūziķiem — Ričards Klaidermanis. Pašlaik pasaulē pārdoti 65 miljoni R. Klaidermana albumu. Mūziķis ir saņēmis 263 zelta un 63 platīna diskus.

■ Šodien var pasliktināties jūsu pašsajūta, jo ir ģeomagnētisko vētru diena.
No Latvijas preses materiāliem

Līvānu pilsētas domē

Par ielu basketbola sacensību organizēšanu

Dome slēgs līgumu ar SIA «3 pret 3» par ielu basketbola sacensību organizēšanu Līvānos 1999. gadā un piešķirs finansālo izdevumu segšanai 1000 latus. Pilsētā tiks organizēta arī sponsorēšanas kampaņa ielu basketbola («streetball») sacensību atbalstīšanai.

Piešķirti līdzekļi

Dome piešķir Ls 100 pensionāru Ziemassvētku eglītes sarīkošanai, bet Ls 72

— transporta pakalpojumu segšanai folkloras kopai «Ceiruleits» sakarā ar piedalīšanos konkursā «Mazais rotaļnieks» 1998. gada 5. decembrī Rīgā. Ls 100 piešķirti sporta deju sacensību «Ziemas dvesma-98» rīkošanai. Sakoptības konkursa «Topi skaistāka, mana pilsēta» balvu iegādei tiks izmaksāti Ls 300. Par mazākām summām atbalstīti arī vairāki citi pabalsta pieprasītāju iesniegumi.

Veiktas izmaiņas komisijas un komitejas sastāvā

Domes sociālās, izglītības un kultūras

komitejā Gunta Endzeļa vietā turpmāk strādās Aleksandrs Karpenko. Viņš būs arī fiziskās kultūras un sporta komisijas sastāvā.

Izveidota darba grupa

Lai nodrošinātu Līvānu bērnu un jauniešu centru ar telpām pulciņu darba paplašināšanai, dome izveidoja trīs deputātu darba grupu. Līdz 1999. gada 31. janvārim Intis Svirsksis, Veneranda Caune un Vitālijs Viļums izpētīs iespējas nodrošināt ar telpām LBJC pulciņu darbu.

M.Dziesma

Kandavā veiktā reforma ir pieņemama iedzīvotājiem

Nesen no pieredzes apmaiņas brauciena uz Kandavu atgriezās Līvānu pilsētas, Jersikas, Turku un Rožupes pagastu padomes deputāti un darbinieki, lai pārliecinātos par to, kā pašvaldību apvienošanās notiks Kurzemē. Par gūtajam atziņām «Novadniekam» pastāstīja Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns.

Pagastos jūtamas izmaiņas nav notikušas

— Pēc tam, kad tika pieņemts likums par administratīvi teritoriālo reformu, Kandavas novads bija pirmais Latvijā, kas izveidojās, apvienojoties vairākām pašvaldībām. Tādēļ mums bija ļoti interesanti uzzināt, kā tika īstenota pašvaldību apvienošanās reforma Kurzemē un kādi ir tās rezultāti.

Kā mums pastāstīja Kandavas novada domē, sākumā apvienojās Kandavas pilsētas, Kandavas pagasta un Cēres pagasta pašvaldības, izveidojot vienu deputātu domi. Pēc pagājušā gada pašvaldību vēlēšanām, šai apvienotajai pašvaldībai pievienojās arī Zemītes un Matkules pagasti, un Kandavas novada pašvaldības domes deputātu skaits papildinājās līdz 25 deputātiem. Situācija varētu mainīties pēc nākošajām pašvaldību vēlēšanām. No tiem pagastiem, kas ir apvienojušies, vēlēšanās startēs noteikti saraksti, kuros būs pārstāvēti cilvēki no visa novada.

Mēs pārliecinājāmies, ka Kandavas variants ir ļoti pakāpenisks un, manuprāt, tur nav nekā tāda, kas būtu nepieņemams

Seminārs lopkopjiem

11. decembrī pulksten 10 rajona lauksaimniecības konsultāciju birojā notiks seminārs lopkopjiem par govju ēdināšanu ziemošanas periodā. Tiks pārrunāti piena kvalitātes uzlabošanas jautājumi un veikta Latvijas un Dānijas projekta piena pārraudzībā darba analīze. Aicināti visi interesenti. Tuvāku informāciju var saņemt pa tālruni 22391.

M.Dziesma

iedzīvotājiem vai pašvaldībām. Arī apvienotajos pagastos jūtamas izmaiņas nav notikušas. Pašvaldībā darbojas visas komisijas, kādas prasa likums par pašvaldībām, kā arī vēl divas — Zemītes un Matkules pagastu deputātu komisijas. Tajās darbojas tie deputāti, kuri tika ievēlēti pašvaldību vēlēšanās pagājušā gada sākumā. Viņiem ir pilnas tiesības rīkoties ar finansēm un pieņemt lēmumus savu pagastu ietvaros. Pagastiem tiek saglabātas gan vecās robežas, gan atribūtika. Kandavas novadā maksimāli tiek saglabāta pagastu patstāvība. Viņi paši ir tiesīgi lemt savu pagasta likteni un saņemt tiem pienākošos finansējumu.

Apvienojoties ir vieglāk saņemt kredītu un saglabāt lauku vidi

— Kandavas novada vadība lielu vērību velta lauku vides saglabāšanai, uz ko arī vajadzētu būt orientētai administratīvi teritoriālajai reformai. Mēs pārliecinājāmies, ka saņemtie kredīti tiek izlietoti pirmām kārtām skolu darba uzlabošanai lauku skolās visos šajos pagastos. Ja šobrīd atsevišķos pagastos nevar realizēt kādu projektu, tad kandavieši ir daudz ko paveikuši, īpaši izglītības un sociālajā sfērā. Viņi izveidojuši veco ļaužu namu, pamatojot šo lēmumu ar to, ka vecajiem cilvēkiem ir grūti pēc ilgi nodzīvotiem gadiem vienā vietā pārcelties uz pensionātu, kas atrodas ļoti tālu no viņu iepriekšējās dzīves vietas. Ar Pasaules bankas kredīta palīdzību tiek veidots arī sociālais centrs. Kredīta līdzekļus izlieto pašvaldības ēkas remontam, skolas remontam, Matkules pagastā notiek

attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija.

Apvienotajai pašvaldībai izdevies saglabāt mazo Grenču skolu, kurai draudēja likvidācija. Šo skoliņu nodeva Kandavas internātskolas pakļautībā, kuru paplašinot, daļa skolēnu tika izvietoti lauku skolā, tur viņi mācās kopā ar pagasta bērniem. Ja nebūtu notikusi pašvaldību apvienošanās, šī lauku skola tiktu likvidēta. Arī tik lielus kredītus pašvaldības nevarētu saņemt, ja nebūtu apvienojušās, jo nelielais budžetu apjoms tādu iespēju nedod. Kandavā dzīvo 4,5 tūkstoši iedzīvotāju, bet, apvienojoties ar pagastiem, novadā ir jau 9 tūkstoši iedzīvotāju. Liela nozīme arī tam, ka Kandavā ir internātskola un tehnikums, kā arī izveidots Kandavas kultūras centrs. Ļoti patīkamu iespaidu uz mums atstāja Kandavas kultūras nama apmeklējums. Tur notiek daudzas aktivitātes, piemēram, ir nodibināta deju skola ar 250 dalībniekiem. Redzējām, kā visai nelielā telpā izveidota gleznu galerija, kur regulāri tiek mainītas ekspozīcijas. Kultūras nams, bibliotēka, mūzikas un mākslas skola ir Kandavas kultūras centra sastāvdaļas.

Kā pastāstīja Kandavas novada domes priekšsēdētājs Dainis Rozenfelds, Kandavas novada tālākās attīstības ideja ir orientēta uz Tukuma rajona sadalīšanu divos — Kandavas un Tukuma novados. Pašvaldību reforma Kandavā ir ļoti pieņemama šī novada iedzīvotājiem. Redzot to, kā šis novads attīstās, domāju, ka arī mūsējiem neradās šaubas, ka šādas reformas rezultātā neviens nepaliek zaudētājos. Jebkura reforma sevi attaisno tikai tad, ja no tās nevienam nav kļuvis sliktāk.

M.Dziesma

Divtūkstoš pulksteņu un vēl vairāk recepšu

Oktobra sākumā Preiļu rajona iedzīvotāji savās pasta kastēs atrada Somijas firmas pirmo sūtījumu — informāciju «Garšīgi mājas ēdieni». Interesenti varēja izvēlēties, vai vēlas arī turpmāk saņemt līdzīgu informāciju, tikai daudzziņīgāku, dāvanā iegūstot rokas pulksteni. Pacīņas saņemšana jau būtu uz klienta rēķina.

Preiļu pasta priekšniece Rita Romanovska informēja, ka iedzīvotāju atsaucība ir liela. No novembra sākuma, kad pienāca pirmās pasūtītās pakas, jau saņemtas apmēram 2000. Šajā sūtījumā ir vāki, kur ievietot jaunas ēdienu receptes, kā arī solītā dāvana — pulkstenis.

T.Elste

Abonē «Novadnieku» 1 mēnesim, 3 mēnešiem vai pusgadam, piedalies izlozē un laimē:

■ 1 reizi ceturksnī i.u. «Dārznieks» dāvanu karti; katru mēnesi

■ IU «Pārsla» balvu; ■ IU «Prestīzs» balvu; ■ IU «Vindex» dāvanu karti 5 latu vērtībā; ■ salona «Fotolux» un veikala «Spiro» balvu; ■ Līvānu stikla fabrikas balvu; ■ SIA «Salanga» balvu; ■ «Unibankas» balvu; ■ SIA «Erato-P» iepirkumu 5% atlaides karti.

Katrā no šīm izlozēm piedalās arī tie lasītāji, kurī pasūtījuši laikrakstu «NOVADNIEKS» visam gadam.

UZMANĪBU! Graudaugu audzētāji un pagastu pašvaldības!

Pamatojoties uz š. g. 26. novembra Saeimas sēdes lēmumu par ārkārtas subsīdiju piešķiršanu, graudaugu audzētājiem par apsētajām ziemāju (ziemas kviešu, rudzu, miežu, rapša un tritikāles sējumiem) platībām līdz š. g. 4. decembrim pagastu pašvaldībās jāiesniedz informācija, pamatojoties uz graudaugu audzētāju deklarācijām. Minimālā platība vienā saimniecībā atsevišķai ziemāju kultūrai — 1 ha.

Kopsavilkumu apstiprina pagasta pašvaldība, kura nodrošina šīs informācijas pieejamību pagasta teritorijā. Par neprecīzas vai maldinošas informācijas sniegšanu pretendenti zaudē tiesības saņemt subsīdijas vismaz trīs gadus un saņemtie subsīdiju līdzekļi jāatmaksā departamentam trīs mēnešu laikā.

Subsīdiju izmaksa būs iespējama tikai pārskaitījuma veidā.

J. Vucēns,
Preiļu rajona lauksaimniecības departamenta direktors

Deklarācija
par 1998. gadā apsētām ziemāju platībām
Preiļu rajona lauksaimniecības departamentam

Iesniedzējs _____
(vārds, uzvārds, personas kods, juridiskai personai — nosaukums, UR piešķirtais reģistrācijas nr.)

Adrese: _____

Bankas (Krājbankas) rekvizīti _____
(bankas nosaukums, kods, konta nr. (korespond. konts))

Lūdzu izmaksāt man valsts ārkārtas subsīdiju par 1998. gadā iesētajām un tabulā uzrādītajām ziemāju platībām:

Ziemāju kultūra	Platība, ha*	Sējumu atrašanās vietas nosaukums vai lauka numurs saskaņā ar sējumu izvietojuma plānu

Piezīme *: platību uzrādīt ar vienu zīmi aiz komata.
Esmu informēts, ka neprecīzas informācijas sniegšanas gadījumā zaudēšu tiesības saņemt jebkādas subsīdijas trīs gadus un saņemtie ārkārtas subsīdiju līdzekļi būs jāatmaksā rajona lauksaimniecības departamentā trīs mēnešu laikā.

Paraksts _____ datums _____

Redakcija lūdz atsaukties Aināru Kručānu!

Šī gada 18. aprīļa laikrakstā «Novadnieks» lasītājiem tika piedāvāts piedalīties konkursā «Vai tu pazīsti dārzenus?». Konkursa iniciators bija A. Kručāns. Redakcija saņēma diezgan prāvu kaudzīti interesantu sūtījumu (pēdējā vēstules izsūtīšanas diena bija 9. maijs). Liela daļa konkursa dalībnieku savas atbildes bija glīti un ar izdomu noformējuši. Rezultātu apkopošanai visas vēstules redakcija nodeva konkursa rīkotājam — A. Kručānam.

Cien. A. Kručān! Lasītāji interesējas, kad būs apkopoti rezultāti, paziņoti labākie, izdalītas apsolītās balvas. Ceru, ka tuvākajā laikā jūs ieradīsieties redakcijā un nokārtosiet parādu.

T. Elste,
laikraksta «Novadnieks»
redaktore

Seminārs kartupeļu audzētājiem

26. novembrī rajona lauksaimniecības konsultāciju birojs organizēja semināru zemniekiem «Kartupeļu audzēšana pēc Priekuļu SIS zinātnieku ieteikumiem».

Priekuļu selekcijas un izmēģinājumu stacijas speciāliste Marija Oša iepazīstināja klātesošos ar dažādām kartupeļu šķirnēm, semināra dalībniekiem bija iespēja arī apskatīt 26 šķirņu kartupeļus. Agrotehnikas grupas vadītāja Līvija Zariņa informēja par veiktajiem pētījumiem Priekuļu SIS, kā arī pastāstīja par pareizas augsnes izvēli, mēslošanu, augu sekas ievērošanu un citiem ar kartupeļu audzēšanu saistītiem jautājumiem.

Kā uzsvēra Marija Oša, katram zemniekam pirms kartupeļu audzēšanas uzsākšanas jāpārlicinās, vai tos viņa zemē audzēt būs izdevīgi.

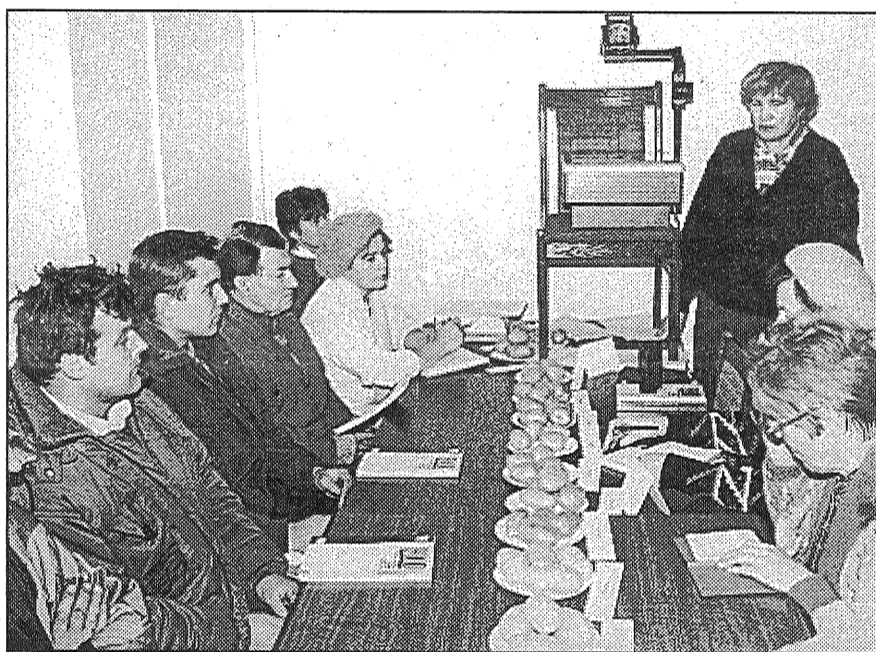
Lai pareizi izvēlētos kartupeļu šķirni, zemniekam jāzina, kādam nolūkam kartupeļi tiks audzēti — galdam, cietes vai čipsu ražošanai un pēc kādas šķirnes ir vislielākais pieprasījums. Tā kā Preiļu rajonā nav ne čipsu, ne arī cietes ražotnes, tad galvenā vērtība būtu vērtama galdam kartupeļu šķirnēm. Svarīgi arī zināt, kura šķirne kādam kartupeļu izmantošanas veidam vislabāk atbilst. Piemēram, šķirni 'Brasla' nevar izmantot salātu gatavošanai, jo vārot tie izšķīst un vislabāk no tiem iznāks kartupeļu biezenis. Turpretī 'Laimdota' un 'Bete' slukti šķīst un tie salātiem ir vispiemērotākie.

No agro šķirņu kartupeļiem zemniekam jāprot izvēlēties tādi, kuriem tirgū ir vislabākais noiets, un jāņem vērā, kad tos vēlas realizēt. Piemēram, 'Priekuļu visagrie' un 'Impala', kas ātri veido bumbuļus, strauji pieaug un tos var agri realizēt tirgū. Augstāzīga šķirne ir 'Mutagēnagrie', no tiem var iegūt 450 cnt/ha. Tai ir labas garšas īpašības, veidojas daudz lielu bumbuļu. Grūtības sagādā sēklas audzēšana, lai to iegūtu, kartupeļi jānovāc pietiekami agri. Šī šķirne ir arī uzņēmīga pret lakstu puvi un sausos gados ātri inficējas ar parasto krau-

pi. 'Agrie dzeltenie' dod ļoti augstas ražas — 600 cnt/ha. Tiem ir lieli bumbuļi ar ļoti labām garšas īpašībām, bet vārot izjūk, tādēļ ir ideāli kartupeļu biezeņa gatavošanai. Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos šīs šķirnes kartupeļus parasti negrib pieņemt. Decembra beigās šiem kartupeļiem strauji pazeminās garšas īpašības. Negatīvi ir arī tas, ka 'Agrajiem dzeltenajiem' ir pastiprināta uzņēmība pret vīrus slimībām un reizi piecos gados jāmaina sēklas materiāls. Ļoti laba šķirne ir 'Madara' — augstāzīga, ar lieliem un labiem bumbuļiem. Ļoti garšīgi galdam kartupeļi, līdz pavasarim garšas īpašības nemazinās. Tiem ir arī diezgan laba izturība pret vīrus slimībām. Jauna kartupeļu šķirne ir 'Borodjanskij rozovij' — agro šķirņu grupā ar vislabāko izturību pret lakstu puvi, samērā izturīga arī pret vīrus slimībām. Ļoti augstāzīga, vārot kartupeļi ir vidēji miltaini, var būt nedaudz tumši.

Izturīgas pret nematodi ir šķirnes 'Anosta', 'Fresko', 'Planta', 'Rosara' un 'Impala'. Holandes šķirnei 'Anosta' ir samērā augsta raža un lieli bumbuļi, taču tās sēklas materiāls regulāri jāatjauno, kā arī šķirne ir uzņēmīga pret vīrus slimībām. Nākošajam gadam ir ieteiktas kartupeļu šķirnes 'Rosara' un 'Planta'. 'Planta' ir ļoti ražīga, bet bieži veido likus, neizskatīgus un ne īpaši miltainus bumbuļus. Šķirni 'Rosara' lieto tikai agram patēriņam, vēlāk tie paliek tumši un negaršīgi. 'Impalai' ir ļoti agras un labas ražas, daudz lielu bumbuļu. Tie der agrai realizācijai, jo vēlāk garšas īpašības šiem kartupeļiem samazinās.

Vidēji agro kartupeļu grupā šķirņu ir mazāk. 'Laimdota', nav pārspēta ražības ziņā — 600 cnt/ha. Latgalē ļoti iecienīta ir 'Adretta'. Tai ir labas garšas īpašības, taču ir ļoti uzņēmīga pret lakstu puvi, inficējas ar parasto kraupi un bumbuļi plaisā. Pret nematodi izturīgas ir 'Skaidra', 'Sante', 'Hertha', 'Folva', 'Cos', 'Ibis'. Labākā no Holandes šķirnēm ir 'Sante' — ar lieliem bumbuļiem un stabili ražu. Bumbuļiem ir sekla acis, tie ir nedaudz plakani, dažās augsnēs arī plaisā. Galdam kartupeļi ar vidēju

● Rajona kartupeļu audzētāji iepazīs ar labākajām kartupeļu šķirnēm un noklausīs Marijas Ošas skaidrojumus.

miltainību. Pēc šīs šķirnes kartupeļiem tirgū ir liels pieprasījums, pieprasīts ir arī sēklas materiāls. Rīgas tirgū pieprasīta ir šķirne 'Folva'. Augstāzīga, bet uzņēmīga pret visām slimībām. Tos audzējot, jāievēro visi agrotehnikas nosacījumi. Jauna šķirne ir 'Nora' — izturīga pret nematodi, vīrus slimībām, samērā izturīga pret parasto kraupi un vidēji izturīga pret lakstu puvi. Šiem kartupeļiem ir laba raža, laba garša, tie ir dzeltenī, miltaini un nepaliek tumši.

Vidēji vēlino kartupeļu grupā visvairāk audzē pret nematodi izturīgo šķirni 'Brasla' — galdam un cietes ražošanai. Šī šķirne ir prasīga pret mēslošanu un augsnes izvēli. Bumbuļi nelieli, ļoti miltaini, ar labu garšu. Plaši pieprasīta ir pret nematodi izturīgā 'Zile', kas veido lielus bumbuļus un lakstiem lielāka izturība pret lakstu puvi. Ieteikta audzēt nākamajā gadā ir šķirne 'Bete'. Izturīga pret lakstu puvi, un diezgan garšīga, bet nav miltaina.

Vēlo šķirņu grupā ļoti izturīga pret lak-

stu puvi ir 'Lauma', taču šī šķirne ir ļoti vēla, lēni nobriest miza. Ja kartupeļus noņem par agru, tie sapūst. Pret nematodi izturīga ir šķirne 'Asterix'. Tai ir laba raža, bet stingri jāievēro augu aizsardzības noteikumi, tā ir uzņēmīga pret lakstu puvi. Kartupeļi ir sarkani, iekšā dzeltenī, seklām acīm, nav miltaini.

Priekuļos pašlaik var iegādāties Priekuļu SIS audzētās 10 kartupeļu šķirnes un vienu selekcionāra Saulīša izaudzēto sēklas materiālu. Tie ir agrie — 'Mutagēnagrie', 'Priekuļu visagrie', 'Agrie dzeltenie', 'Madara'. Vidēji agrie — 'Laimdota', 'Skaidra', 'Nora'. Vidēji vēlie — 'Brasla', 'Zile', 'Lauma', 'Bete'. Kartupeļu sēklas cenas svārstās no Ls 0,12 līdz Ls 0,25, atkarībā no pieprasījuma. Priekuļu SIS var iegādāties bumbuļu sēklas materiālu, kā arī pasūtīt atvešlotus meristēmas augus gan rulonos, gan mēģenēs.

M. Dziesma
J. Silicka foto

Abonē «Novadnieku» 1999. gadam un laimē redakcijas balvas:

- 4 ceļazīmes uz Somiju (Helsinki, Serenas ūdensparks) lasītājiem izdevīgā laikā. Serena ir Eiropā lielākais ūdens atrakciju parks, kas ar silto ūdeni darbojas visu gadu. Tajā ierīkoti terašu peldbaseini, virpuļvannas, slīdkalniņi, dažāda garuma un stāvuma nobraucamās caurules, baseini ar 80 cm augstiem viļņiem, mākslīgā upe ar krācainām un mierīgām vietām. Te ir arī baseins ar sāļtu ūdeni, kur var izjust Nāves jūras efektu.
- 10% atlaidi, abonējot laikrakstu visam 2000. gadam;
- 100 ieejas kartes (2 personām) redakcijas rīkotajā «PRESES BALLĒ» 1998. gada 30. decembrī Liču kultūras namā;
- reizi mēnesī «Novadnieka» abonentiem bezmaksas juridiskās konsultācijas (konsultē zvērināta advokāte Lilija Kalniņa).

Dzimšanas diena ar Karlsonu un draugiem

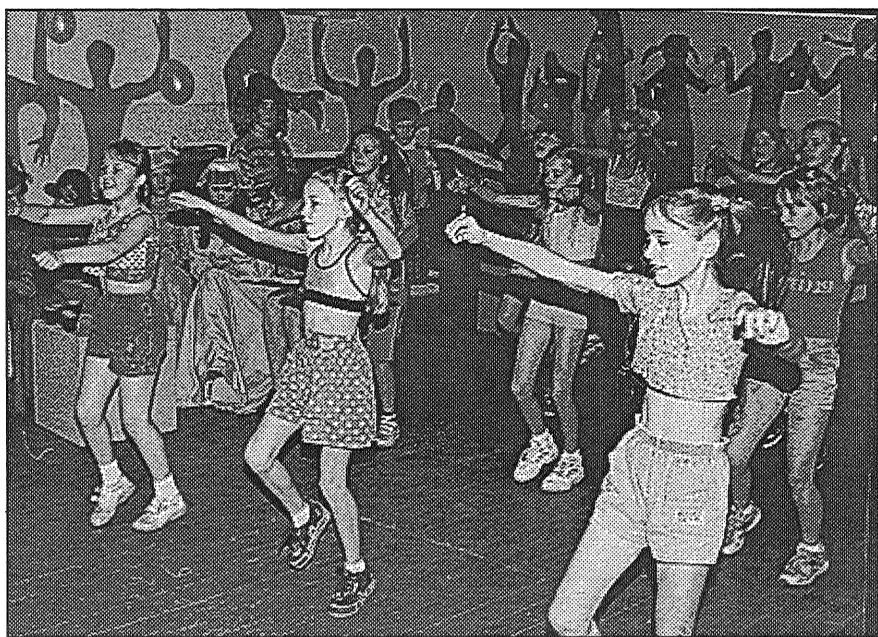
Attaisi ar roku durvis
Pameklē, kur slēpjas burvis,
Tas, kurš visu māc un visu prot.
Apkārt jaunu draugu sejas.
Izmēģini savas spējas.
Varbūt Dievs tev arī prasmi dos.
Šajā mājā piedzimst brīnums,
Šajā mājā rodas brīnums,
Šajā mājā dzīvo brīnums, brīnums.

● Preiļu bērnu un jauniešu centram nu ir arī sava himna. Tās vārdus un mūziku sacerējis Igors Kolosovs. 35 gadu dzimšanas dienas svinībās himna pirmoreiz tika nodziedāta.

Tajā īpašajā gaisotnē, kāda raksturīga tikai šai vietai, piektdien tika nosvinēta Preiļu bērnu un jauniešu centra 35. dzimšanas diena.

Diemžēl pamatīgi lielas zāles trūkums pilsētā neļāva šim sarīkojumam izvērsties par grandioziem svētkiem, kas pilnībā

atbilstu apaļajai jubilejai un centrā darbojušos audzēkņu skaitam — 694. Nācās samierināties ar vietējās zālītes šaurību un ciemos lūgt pašus pašus uzticamākos draugus, bet no visiem pulciņiem, kuri labprāt būtu priecājušies jubilejas ballē, izvēlēties pēc kāda noteikta principa. Šoreiz tie bija vai nu pēc pastāvēšanas il-

● Apsveikums no estrādes deju pulciņa. J.Silicka foto

guma, vai pēc dalībnieku vecuma — paši jaunākie. Uzstājās: sarīkojuma deju pulciņš un vokālā grupa (vada Daina Erte), tautas deju kolektīvs (Gaida Ivanova), estrādes deju pulciņš (Ilze Broka), vokālā grupa «Cālis» (Ilze Rožinska), kā arī Ināras Určas vadītais jauniešu klubu «Ārpusaule».

Nav zināms, kādos stingras etiķetes rāmjos ritētu jubilejas svinības, uz kurām bija ielūgti arī pietiekoši daudz smalku viesu no centrā tuvāk izvietotām iestādēm, bet ieradās Karlsons ar Brālīti, ar Bokas jaunkundzi un visu ņēma savās rokās. Jo, kā zināms, Karlsons ir visu laiku izcilākais dzimšanas dienu speciālists. Visas pulciņu vadītājas ar centra direktori Aiju Cauni priekšgalā dabūja izjust, ko nozīmē pašām piedalīties konkursos un gaidīt lepnas, vakarkleitās tērtas, žūrijas visžēlīgi piešķirtos punktus. Tapa uzburti kreppapīra tērti, nācās sacensties par «Garā plāpuka» nosaukumu, parādīt mājas darbu, piedalīties mēmajā šovā. Žūrija patiešām bija visžēlīga,

un pēc asprātībā un smieklos pavadītas labas stundas visām trim centra skolotāju komandām piešķīra sudraba, zelta un sarkanos zvaniņus. Kā arī licenču uz turpmākiem pieciem gadiem mocīt, mācīt un aprūpēt savus audzēkņus.

Īsajās jubilejas svinību stundās mazie preilieši nesavtīgi dāvināja Preiļu bērnu un jauniešu centra kolektīvam to mīļumu, siltumu, labestību, gaišumu, ko garās ikdienas stundās šujot, līmējot, zīmējot, adot, dejojot, dziedot, pinot, aužot, batiņojot, spēlējot un tā tālāk, saņem no centra skolotājam: Dinai Švalbes, Veronikas Smanes, Ināras Určas, Anitas Kolosovas, Natālijas Onufrijevas, Jeļenas Zitānes, Vijas Kokorietes, Dainas Ertes, Ilzes Rožinskas, Gaidas Ivanovas, Ilzes Brokas, metodiķēm Ingūnas Patmalnieces, Aigas Budriķes, direktorei vietnieces Ilgas Peisenieces un direktorei Aijas Caunes. Arī no tiem trim cilvēkiem, kas gādā par kārtību, tīrību, labo krānus un rokturus, pieskata pakarinātos mētelīšus.

L.Rancāne

Jūs rakstāt «Novadniekam»

Ar naida pilnu sirdi ir grūti dzīvot

Katru dienu «Novadnieka» pasta kastītē līdz ar avīzēm un žurnāliem pastniece liek lasītāju vēstules. Tās vienmēr ir gaidītas, jo liecina, ka tas, ko esam rakstījuši, nelīdzinās smilšu tukšnesi izlijušam ūdenim. Kāds «Novadnieka» žurnālistu atklātais fakts, kāda doma vai ideja jūs darījusi nemierīgu, likusi ķerties pie papīra un pildspalvas, lai atrakstītu uz redakciju un izteiktu savas pārdomas par attiecīgo tematu.

Patīkami saņemt vēstules no rajona pagastiem, kur cilvēki dažāda labā rakstā minētās problēmas saskata arī pie sevis, salīdzina un komentē. Bet vēl jo patīkamām ir tad, ja pasta zīmogs uz aplokšnes liecina, ka sūtījums nācis no tālas Latvijas malas, kur dzīvo kādreizējie preilieši. Tā, piemēram, «Novadnieka» abonente B.Stivriņa no Ķeipenes Ogres rajonā raksta: «Pateicos par interesanto avīzi, par kodolīgajiem rakstiem un dažādo informāciju, par aprakstiem. Esmu informēta par savu dzimto novadu. Pasūtu «Novadnieku» jau ilgāku laiku, skumstu, kad kāds numurs ceļā pazūd.»

Mēs neņemam ļaunā, ja kādā vēstulē mūs arī sarāj vai pārmet, ka neesam bijuši pietiekami uzstājīgi kādas problēmas risinātāji, ka šo to svarīgu palaiduši garām neatānotu laikraksta lappusēs. Paldies par pretējiem viedokļiem, jo arī tajos ir liela daļa patiesības. Paldies par

to, ka aizrādāt «Novadnieka» korespondentiem par kļūdām vai neprecizitātēm. Galu galā mēs jau arī tikai cilvēki vien esam, varam ko nesaprast vai pārprast. Tādās reizēs savas kļūdas labojam un atvainojamies.

Lai gan ļoti reti, taču reizumis «Novadnieka» redakcija saņem arī tādus sūtījumus, pēc kuru izlasīšanas ne tikai gribas rokas nomazgāt, bet rodas arī vēlšanās, kaut acis tādu vēstuli nemaz nebūtu lasījušas. Žultains naidis plūst no katra vārda, no katras rindiņas, liekas, rakstītājam sagādā baudu jau iedomā vien, ka kāds šokā lasīs viņa «pērles».

Pēdējo reizi tādu rupjību un necenzētu lamu vārdu pilnu vēstuli saņēmām īsi pēc 7. Saeimas vēlēšanām, kad bijām savā laikrakstā publicējuši materiālu par iepriekšējo deputātu steidzīgo vēlēšanos promejot saņemt krietnus pabalstus un vēlāk arī pensijas. «Cūkas», «šinders» un tamlīdzīgi vārdiņi Brīvā Latvieša (tā bija parakstīta vēstule) sūtījumā bija tie maigākie un nevainīgākie.

Jā, arī mūs satrauc daudzi fakti par to, ka valsts viri reizumis rīkojas nevis Latvijas un tautas labā, bet balstās uz šķērso patiesību, ka katram paša krekls tuvāks. Jā, arī mums šķiet netaisnīgi, ka kokzāģētavās par smagu fizisku darbu strādnieki saņem tikai trīsdesmit latus, kas nesasniedz pat noteikto minimumu. Ir

tik daudz problēmu un neatrisinātu jautājumu — diemžēl, paies ne viens vien mēnesis un pat gads, kad beidzot varēsim teikt, ka dzīve Latvijā daudz maz sakārtota.

Tikai par vienu esmu pārliecināta jau tagad — tai sakārtotajai un plaukstošajai Latvijai nebūs vajadzīgi Brīvie Latvieši, kuru vienīgā manta ir naida pilna sirds, kuri ar putām uz lūpām lamā un lād visu un visus.

Taču pats sāpīgākais visā šajā lietā ir fakts, ka šie cilvēki tā arī nespēj atklāti paskatīties citiem acīs, nosaukt savu vārdu un uzvārdu. Tas, ka minētajā vēstulē uz aplokšnes bija uzrakstīta adrese un minēts arī kāds vārds un uzvārds, liecina par rakstītāja melīgo dvēselīti, slēpšanos aiz citu, godīgu un atklātu, cilvēku mugurām. Uz aplokšnes minētais autors bija ieradies «Novadnieka» redakcijā un patiešām izbrīnā lūkojās lapelē, kuru it kā esot rakstījis tieši viņš.

Brīvais Latvieti! Ja jums tiešām paliek vieglāk no tā, ka uzrakstāt uz papīra rupjības un lamas, tad dariet tā. Tikai nevajag ar to visu «aplaimot» citus. Iestājies Adventes laiks. Balts, gaišs un tīrs pārdomu laiks. Sakopsim savas dvēseles, jo ar naida pilnu sirdi taču ir tik grūti dzīvot...

Lidija Kirillova

«NOVADNIEKS» — LASĪTĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni 21759.

Pēc 14. novembra «Novadnieka» numurā publicētā Dzintara Rancāna raksta «Lopkopības mazā nozare» saņēmām Pabērzas kundzes vēstuli, kurā viņa interesējas par trušu cenām un kur tos var iegādāties. Pabērzas kundzei un citiem trušu audzētājiem «Novadnieks» iesaka zvanīt Dzintaram Rancānam pa tālr. 24354 (vakaros).

Jautājums. Vecajos ceļu satiksmes noteikumos bija rakstīts, kādiem dokumentiem autovadītājam vienmēr bija jābūt līdzī. Tā ir arī jaunajos noteikumos, bet tur nav rakstīts, vai līdzī jāvadā arī medicīniskā izziņa. Vai tā vispār ir vajadzīga?

Atbild Preiļu rajona policijas nodaļas ceļu policijas priekšnieks Aleksandrs Linkevičs:

— Medicīniskā izziņa autovadītājam noteikti ir vajadzīga tad, kad viņš ar savu automobili ir atbraucis uz tehnisko apskati. Ikdienā ceļu policijas inspektori, pārbaudot vadītāju dokumentus, medicīnisko izziņu parasti nepieprasa. Tiesa, var būt izņēmuma gadījumi — kad notikusi avārija vai radusies strīdīga situācija. Tad ceļu policijas inspektori, sastādot protokolu, var pieprasīt, lai autovadītājs uzrāda medicīnisko izziņu.

L.Kirillova

Atmiņu mozaīka

● No cikla «Lasītāju vēstules Latvijas Republikas proklamēšanas 80. gadadienas priekšvakarā»

Nobeigums. Sākums 28. novembrī.

Bumba

Cilvēku radītās lietas kalpo kādam mērķim — labam vai sliktam. Jājautā, kāpēc tiek izgudrotas jaunumu nesošas lietas.

1944. gads. Pamaļē jau dzirdami kara pārkonī. «Vācieši iztaiso fronti.» Latviju aizstāvēs pie Daugavpils. Jārok ierakumi. Frontei pa priekšu no komunistiem bēg ukraiņu un baltkrievu ģimenes. Bez vīriešiem. Bēgļi nometināti pie Stropu meža vieglās finiera barakās. Varbūt arī kādi ar varu atdzīti tāpat kā es? Kāpēc es? Mūsu māja ceļu krustojumā netālu no Līvānu — Jersikās meža masīva kā otra Latvija miniatūrā. Visiem pa ceļam: pauniniekiem, podniekiem, čigāniem. Tagad arī izbēgušiem gūstekņiem. Ierodas viens sakrunkotam pergamentam līdzīgu ādu pārvilts skelets. 30 gadi, bet varētu dot trīsreiz vairāk. Nodzīvoja aizkrāsē kādu nedēļu. Otru politrukam līdzīgā formā apcietināja otrā rītā. Piedevām es sadumpojos. Atteicos bez algas kalpot vācieša dienestā esošā virsnieka ģimenei. Nodeva.

Pēdējās dienās mani barakas biedri (patiesībā biedrenes) vakaros devās ārpus dzeloņdrātim uz drošāku vietu, uz Stropu ezera pļavu šķūņiem. Viņus laiž. Tiem nav, kur bēgt. Laikam arī mani laistu. Bet esmu spītīga. Lai!

Nakts melnumā trauksme: «Achtung! Achtung! Russisch kommt wieder!» («Uzmanību! Uzmanību! Krievs nāk atkal!») Saka, ka savu lodi nedzird. Atkal laizdamās miegā, sadzirdu kaut kādu rukoņu, dobju būkšķi.

Vēl kopējās nāru cisās vērtīdamās, dzirdu pārnākušu «pieguļnieku» jautājumus:

«Vai tu tici Dievam? Vai esi bijusi ārā? Tu laikam esi svēta?»

«Kas?»

«Izej, paskaties!»

Jā, tur guļ tā jaunā, šoreiz man labvēlīgā lieta. Sudrabaini mirdzoša, laba spaiņa lielumā — bumba. Tikai pāris soļu attālumā no barakas sienas, mazliet iegrimusi smiltīs. Citur teritorijā nav nevienas. Arī upuru nav. Toties Daugavpilī daudz nogalināto. Sabombardēti preču vagoni ar bēgļiem. (Te jāpiemin, ka vairākās pievakarēs gandrīz ar roku aizsniedzamā augstumā lidoja lēnie divplāksņi.

Izmeta savu nāvīgo kravu un, neviena netraucēti, aizlidoja.)

Atgriezoties no darba, redzu takas malā nogalināto liķus steigā sanaglotās kastēs. Vienā asiņaina sievietes galva, pie sāna bērna liķītis.

Tovakar ar vienu mūspagasta sievieti devāmies citiem līdzī šosejai. Pa to prom no pilsētas uz Višķu pusi virzījās bēgošo pilsētnieku kolonnas.

Trešās dienas vakarā ierados mājās kā no viņpasaules. Izbedējot mammu un pārsteidzot mājnīkus. Māsa manas izbēgšanas dienā bijusi nometnē, lai mani aizvestu mājās. Vietējos sestdienās palaida uz mājām pēc produktiem, arī paziņas drīkstēja ierasties pusdienu pārtraukumā.

Pēc dažām dienām krievu armija iegāja Daugavpilī. Nevienu zalvi neizšāva mūsu raktajos ierakumos. Velti bija arī nozāģēti abpus šosejai augošie kapsētu koki.

Ik reizes, uz sesijām no Aglonas braucot, vēroju, kā ataug nozāģētie koki. Bet cilvēki, kuru saknes varmācīgi apcirstas vai pārstādītas svešās zemēs?

Skolotāja

Katra cilvēka mūžs ir kā noslēpumaina grāmata, kuru visbiežāk klusus atceres brīžos pārlapo tikai viņš pats. Šoreiz es dažas pārskīru kopā ar jums. Kāpēc? Uz to varat atbildēt katrs pats sev.

1945. gads. Miera vasara. Karš beidzies. Taču ne visiem un ne visur. Tuvējā meža rosība. Gatavojas Jāņiem. Tur uzaiņāta vecākā māsa un vēl dažas meitenes. Mazliet apbēdināta gribu mežā nolauzt kādu meiju. Necik tālu no malas atskan: «Stāt! Šausu!» Un smaidošs nāk pretī viens no Vārkavas pamatskolu beigušajiem (uzvārdu nenosaukšu). Ejam uz pāris kilometru attāļajām grantsbedrēm. Tur prāvs pulciņš, galvenokārt vācu armijas formas tērpos ģērbtu puīšu, bruņojušos ar dažāda kalibra ieročiem. Ir pieklusināta līgošana, dažas zalves, pieticīgs ugunskurs.

Apkārti aplido vēsts: bijusi grandioza balle, līgošana cauru nakti, uguns kuri un šaudīšanās.

Šim notikumam bija tālejošas sekas. Braukāja pastiprinātas milīču grupas. Šaudījās. Neatceros, pirms vai pēc Jāņiem, netālu no mūsmājām notika divciņa. Partizāni atbildēja ar uguni.

Ķiopa vēdzirnāvās partizāni bija ierīkojuši slēpni. Sadursmes laikā tika nodedzinātas dzimnāvas. Sākās vietējo aresti. Uz mūsmājām baidījās braukt, jo atradāmies pārāk tuvu mežam. Saņēmām vairākus aicinājumus ierasties Kalupē milīcijā. Tuvojās augusta nogale. Arvien draudošākas kļuva dienas. Norunājušas ar māsu, ko teikt, ko noliegt, devāmies kājām 12 kilometrus attāļajā ceļā. No meža ieraudzīja, aicināja neiet. Drīz atnākot sabiedrotie atbrīvot. Pavadīja mamma. Drebošām sirdīm atvadījāmies no viņas. Policijas iecirknī mūs izšķīra. Māsu ievietoja lielā istabā pie arestētajiem dezertieriem vai bez vēsts pazudušo piederīgiem. Daži bija smagi piekaukti. Man tika mazs koridoriņš, tas veda uz oturu istabiņu. Kaila grīda, tikai no mājām paņemtā sega un pārtikas kuliņi. Nelabi ož tualete. Problēma, kā tikt pie ūdens. Stundas garas kā mūžība. No augšas atskan: «Čok! Čok! Čok!» it kā kāds sistu pa kaut ko jēlu. Beidzot apslāpēti, dobji vaidi. Tad viņš ienāca, man labi pazīstams partizāns. Uz muguras pārplēsts baltais krekls. Asins traipi. Bez vārda runas viņš palūkojās uz manu pusi un iegāja mazajā kambarītī. Klusēju arī es, jo viņa pavadonis mūs cieši vēroja.

«Vai tu to uzrakstīji?» Uz krāsns virsmas biju uzskrāpējusi: «Lai dzīvo brīvība!» Pakratīju galvu. Noticēja.

Māsa tika pie vārda nākošajā dienā. Mani tikai trešajā dienā uzveda augstāvē. Pie galda sēdēja skaists jauneklis, līdzīgs pusaudzī, formā. Latvietis. Uz galda papīri un gumijas steks. Baltas, labi koptas rokas. Vai ar tām? Pārskrēja šermuļi. Lika rakstīt autobiogrāfiju. Visu. Par vecākiem, radiem, draugiem, paziņām. Caur smadzenēm izšāvās baiga nojausma. Manas vēstules! Es rakstīju paziņai uz Zemgali par mūsu pusē notiekošo. Šī meitene agrāk dzīvoja kaimiņos. Protams, caur puķēm: nebija ne atpakaļ adreses, ne mana uzvārda. Pūlējās sagrozīt rokrakstu, rakstīju apzināti ar kļūdām. Par laimi, ķīmiskais zīmulis bija truls.

Sākās nebeidzami jautājumi. Nokļuva krustugunīs. Pratinātājs jautāja: «Kāpēc neziņojāt? Mums zināms, ka pār jūsu laukiem pat dienas laikā iet veseli bari bandītu.»

«Nobijos, var nodedzināt mājas vai nošaut.»

«Viņi jums draudēja?»

«Nē.»

«Kā tad jūs zināt, ka dēdzinās?»

«Vārkavas pagastā dēdzināja. Dzīvus sadēdzināja divus cilvēkus. Dažus nošāva.»

Beigās sapratīs, ka neko nepanāks, paglaimoja:

«Jūs esat prātīga. Nāciet palīgā ātrāk likvidēt bandītu pērēklus. Novērojiet un ziņojiet mums.»

«Piedodiet, nevarēšu.»

«Kāpēc?»

«Velos mācīties.»

«Kur?»

«Daugavpils 1. vidusskolā.»

«Kad sāksies mācības?»

«Trešajā septembrī.»

Par laimi to zināju no sludinājuma avīzē.

Kravāju ceļa kuli un devos uz skolu pēc piecu gadu pārtraukuma. Iesākumā ar ilgošanos gaidīju pavasari. Jutos neomulīgi starp četrus piecus gadus jaunākajiem biedriem. Diemžēl vakarskolu tad vēl nebija.

Rudenī pēc divu nedēļu nokavēšanas apkārtējo tenkas piespieda turpināt iesākt. Nebiju taču «caurkritusi», un mammas pašlepnūmam šīs baumas rīvēja kanti.

1950. gads. Gatavības apliecība. Pa skolas gadiem bija nodibināts kolhozs. Plūcu līnus. Par šo darbu varēja nopelnīt vairāk darbadienu. Ilgotās studijas bija tikai Rīgā. Tā neaizsniedzama. Pat ceļa naudas nav.

Bezdrāts telegrāfs atkal bazūnē: «Ar «tādu izglītību» stāvēs pie cūku silēs vai govju astes! Pamatskolu beigušās sēd pa «kanceleriju» vai pastā pie telefona. Rimicānos vajag skolotājas.» Dzišus aizdzina. Sirdī pārmetu liktenim: «Kas es par skolotāju bez ritma izjūtas un balss? Kā ar bērniem sagatavošu priekšnesumus?»

Pirmajā skolā pavadīju tikai dažas dienas. Šī vieta nepieciešamā skolotāju ģimenei ar bērniem. Tepat tēva paspārne bērna pieskatīšanai. Nokļuva Gaiņos. Iestājos neklātienē Daugavpilī.

Nepiepildīju tautas gudrībā pausto — «Katrs pats savas laimes kalējs.» Manējo vairāk kaldināja nejausības, dzīves apstākļi un līdzcilvēku griba.

Marija Daģe

Jersikā, 1998. gada 10. novembrī.

Mums raksta

Vēlreiz par Pelniņu dzimtu

Vairāku mēnešu garumā «Novadniekā» publicējām Pelniņu dzimtas dienasgrāmatu, kurā ģimenes galva Aleksandrs Pelniņš atklāja visu savu moku ceļu no turīga zemnieka stāvokļa un labi iekoptas saimniecības līdz kapam Sibīrijā. Beidzot publicēt šo dienasgrāmatu, kam bijām devuši nosaukumu «Un nu ar mums runā klusums», lūdzām lasītājus, kuriem kaut kas ir zināms par šo dzimtu, papildināt ar savām atmiņām. Esam saņēmuši vēstuli no Dominika Jermoloviča Madonā. Vēstules sākumā pārstāstīja Aleksandra Pelniņa biogrāfiju un Krevu saimniecības veidošanās, bet tālāko tekstu publicējam. Paldies vēstules autoram!

«Aleksandram Pelniņam un viņa sievai Lucijai bija trīs dēli: Nikolajs (1898.-1994. gads), Aleksandrs (1914.-1942.)

un Verners (1916.-?).

Nikolajs Latvijas universitātē studēja lauksaimniecību, dzīvoja savās tēva mājās, bija priekšzīmīgs lauksaimnieks un sabiedrīks darbinieks. Darbojās aizsargu organizācijā, bija Silajāņu pagasta tiesas priekšsēdētājs.

Aleksandrs 1934. gadā beidza Malnavas lauksaimniecības vidusskolu un dzīvoja tēva mājās. Bija Riebiņu 415. mazpulka konsultants.

Verners 1937. gadā beidza Rēzeknes komercskolu un pēc tam Latvijas karaskolu ar leitnanta dienesta pakāpi.

1940. gadā pēc Latvijas okupācijas pirmie Silajāņu pagasta represētie bija Riebiņu sešklasīgās pamatskolas pārzinis, Silajāņu pagasta aizsargu nodaļas priekšnieks Jāzeps Reņķis un reizē ar viņu Aleksandrs Pelniņš (juniors). Tad vēl no darba nebija atbrīvots Latvijas brīvvalsts Rēzeknes apriņķa priekšnieks Stanislavs Kursītis. Viņu pie sevis izsauca no Maskavas atsūtītais čekas priekšnieka vietnieks Krūmiņš (viņš bijis arī Kudrav-

cevs) un S.Kursītīm jautājis, kādu augstāko administratīvo soda mēru viņš varot uzlikt? S.Kursītis atbildējis, ka trīs mēnešus aresta vai 1000 latus maksāt, vai arī vienlaicīgi abus šos soda veidus. Čekas priekšnieka vietnieks S.Kursītīm skaidrojās, ka tagad tiesājot pēc Latvijas likumiem, bet pēc pāris mēnešiem tiesāšot pēc PSRS likumiem. Tāpēc šie abi pilsoņi jāpatur apcietinājumā. S.Kursītis iepazinies ar abu apcietināto raksturojumu. Tas bijis vislabākais. Izrādījās, ka viņus apsūdzējis kāds Riebiņu ebrejs, kurš agrāk bijis sodīts par zagšanu. Viņš esot liecinājis, ka J.Reņķis un A.Pelniņš (juniors), sarkanarmijai ienākot, bijuši ļoti bēdīgi. S.Kursītis netiesāt nevarēja. Tāpēc viņš abiem uzlicis pa 1000 latiem un kad tie bijuši nomaksāti, abus apcietinātos licis atbrīvot. Pēc tam čekas priekšnieka vietnieks S.Kursītīm draudējis: «Tā kā jūs manus aizrādījumus neievērojāt, es jūsu atmiņu atsvaidzināšu!» S.Kursītis pazudis no Rēzeknes un visu baigo gadu slēpies Maltas apkārtnē.

1941. gada 14. jūnijā tika deportēta visa Pelniņu ģimene: Aleksandrs, viņa dzīvesbiedre Lucija, dēli Nikolajs, Aleksandrs, vedekla Valija ar mazdēlu Jānīti. Dēls Verners, jādama, gājis bojā tāpat kā citi Latvijas virsnieki. Pirmais no Pelniņiem Vjatlagas nometnē miris Aleksandrs (juniors) 1942. gadā. Šo rindīņu rakstītāja kaimiņiene Elizabete Maršāne pēdējā svētdienā pirms izvešanas bijusi Preiļu luterāņu baznīcā. Viņa stāstīja, ka visa Pelniņu ģimene, it kā paredzēdama savu likteni, gājusi pie dievgalda. Vienīgais dzimtenē atgriezies Nikolajs un līdz mūža beigām nodzīvojis Cēsu pensionātā, kur miris un arī paglabāts. Visi pārējie šīs dzimtas locekļi atdusas Sibīrijas ledājos. No 1941. līdz 1944. gadam Krevu mājas apsaimniekoja agronomus Vitūšs, tuvākais Pelniņu radnieks. Nikolajs Pelniņš lielā vecumā vēl bija atbraucis uz Silajāņiem, kur pagasta padomē savu īpašumu novēlēja krustdēlam Ilmāram Reņķim, kurš dzīvo ASV un rūpējas par mantojuma sakārtošanu.»

Palielināts izlīguma juridiskais pamats

Latvijā atbilstoši laika prasībām mainās likumi. Par juridisko novitāti, kas vairāk par sodīšanu uzsvēr piedošanas faktoru, stāsta Latgales apgabaltiesas priekšsēdētājs Kārlis Valdemiers:

— Ārzemju seriālos ļoti bieži redzam ainas par lūdzējiem, kuri prasa cietušos, lai viņi ietu uz prokuratūru vai policiju un atsācītos no savas apsūdzības. Šī atteikšanās izraisa atbrīvošanu no kriminālabbildības. Arī pie mums vēl padomju laikos bija paredzēta šāda iespēja. Taču tiesu praksē to nācās sastapt ļoti retos gadījumos. Nu esam sagaidījuši lielas izmaiņas šajā sakarā.

Ar 1999. gada 1. aprīli stāsies spēkā jaunais Krimināllikums. Civilprocesa kodeksā, ko turpmāk sauksim par Civilprocesa likumu, ir daudz jauninājumu jautājumā par izlīgumu. Kriminālprocesa likums papildināts ar 5. pantu. Tā otrajā punktā noteikts, ka noziedzīgu darbību izdarītāju nesauc pie kriminālat-

bildības tad, ja ir panākts izlīgums. Taču izlīgums iespējams tikai tad, ja noticis kriminālpārkāpums.

Tagad izlīguma iespēja krietni paplašināta. Krimināllikumā, izrādās, 40 pantos vai to daļās ir iespējams noslēgt izlīgumu. Tas izraisa labvēlīgas sekas kriminālpārkāpuma izdarītājam.

Ir saglabātas padomju laiku izlīguma iespējas par tišu vieglu miesas bojājumu nodarīšanu un par goda un cieņas aizskārumiem bez kvalificējošām pazīmēm. Papildus tam tagad varēs izlīgt arī par nodarītiem smagiem miesas bojājumiem. Izlīguma realitāte pastāvēs arī tad, ja būs pārkāptas nepieciešamās aizstāvēšanās robežas. Šajā gadījumā pat cilvēka nāve kļūs par izlīguma priekšmetu, ja vien radī par to varēs vienoties ar vainīgo personu.

Varēs atsaukt apsūdzību arī par zādzībām, ja tās būs neliela apmēra zādzības un nepārsniegs vienu minimālo mēnešalgu. Tas gan neattiecas uz narkotisko vielu, ieroču un munīcijas zagšanu, kad

valsts uzstāsies apsūdzētāja lomā un prokurors turpinās krimināllietu.

Uzturlīdzekļu piedziņu tautā parasts saukt par alimentiem. Arī šajā sakarā paredzēts izlīgums. Vecāki varēs piedot bērniem, bērni vai to pārstāvji otram laulātajam vai vecākiem, kuri nemaksā uzturlīdzekļus.

Tomēr jautājumā par izlīgumu ir arī ierobežojumi. Izlīgums un apsūdzības atsaukšana neattiecas uz amatpersonām, kuras izdarījušas kriminālpārkāpumu. Ar to tiek akcentēts fakts, ka vienkāršiem cilvēkiem atļauts daudz kas vairāk nekā amatpersonai, pret kuru stingrākas prasības izvirza jau pats amats.

Gribas cerēt, ka izmaiņas darbosies arī reāli, kad būs savstarpēji izlīgumi un piedošanas. Pie tam likums nenosaka, ka izlīgumiem jābūt tikai morāliem. Tie var būt dažādi, tajā skaitā arī materiāls izmaksas.

Jūlijs Trops,
Latgales apgabaltiesas
preses dienests

Kā izsargāties no gripas

Katru gadu miljoniem cilvēku visā pasaulē slimo ar gripu, izraisot gan sociālas, gan ekonomiskas sekas — cilvēki ir spiesti palikt gultā, kavēt darbu un skolu. Arstēšanās izdevumi un darba kavējumi rada materiālus zaudējumus gan slimniekiem, gan arī uzņēmējiem un valsts uzņēmumiem. Daudziem, kā, piemēram, novājinātiem un veciem cilvēkiem, gripa var būt dzīvību apdraudoša.

Kas ir gripa?

Gripa ir saslimšana, kuru izraisa vīruss un kura norit ar izteiktu nespēku, muskuļu sāpēm, paaugstinātu temperatūru, klepu, galvas sāpēm.

Gripa tiek pārnesta no cilvēka uz cilvēku ar gaisa pilieni palīdzību, slimiem cilvēkiem elpojot, šķaudot un klepojot. Tas ir galvenais iemesls, kāpēc gripa ir tik lipīga un slmie cilvēki bīstami apkārtējiem. Pat viens ar gripu inficētais var aplīpināt visus pārējos darba kolēģus, ģimenes locekļus un draugus.

Kurus cilvēkus gripa apdraud visvairāk?

Saslimt ar gripu visbīstamāk ir veciem

cilvēkiem, cilvēkiem, kuri slimo ar sirds išēmisko slimību, hroniskām elpošanas ceļu saslimšanām, astmu un cukura diabētu, kā arī cilvēkiem ar imūntraucējumiem.

Vai katru gadu nepieciešams vakcinēties pret gripu?

Vakcinēties pret gripu ir nepieciešams katru gadu, jo tās izraisītājs mainās ik sezonu, bet cilvēka organisms pazīst tikai pārslimotās gripas izraisītāju, ar kuru tas jau bijis saskarsmē. Katru gadu kompānija *SmithKline Beecham* saskaņā ar Vispasaules veselības aizsardzības organizācijas rekomendācijām izgatavo pilnīgi jaunu vakcīnu, kura darbojas pret jauno gripas vīrusu.

Vakcinēties pret gripu var oktobrī un novembrī, bet, ja esat nokavējuši, tad to var darīt gripas sezonas laikā. Jāatceras, ka jau 7 dienas pēc potes saņemšanas jūs esat aizsargāti pret gripu.

Cik ilgi gripas slimnieks ir bīstams apkārtējiem?

Kad cilvēka organismā ir nonācis gripas izsaucējs, arī apkārtējie var saslimt 8 dienu laikā.

Atcerieties, ka gripa var radīt ļoti bīsta-

mas un pat dzīvību apdraudošas komplikācijas, bet tas viss ir novēršams ar vakcinācijas palīdzību.

Vakcinācija pret pneimokoku infekciju

Pneimokoku infekcija ir sastopama visās vecuma grupās. Tā var izpausties kā pneimonija, meningīts vai vidusauss iekaisums. Pnevokoks var izraisīt arī locītavu iekaisumu, pleirītu, perikardītu un periartītu. Bērniem līdz 5 gadu vecumam pneimokoks ir viens no biežākajiem pneimoniju ierosinātājiem.

Vakcinēties ieteicams pacientiem, kuriem ir paaugstināts smagas pneimokoku infekcijas norises risks:

1. Visiem pacientiem, kuri vecāki par 65 gadiem.
2. Pacientiem ar hroniskām slimībām.
3. Pacientiem ar imunodepresiju.

Vakcināciju pret pneimokoku infekciju var uzsākt no 2 gadu vecuma.

Pirmā vakcinācija — viena vakcīnas injekcija.

Revakcinācija — ne ātrāk kā pēc 5 gadiem.

Sīkāk par vakcīnām jūs varat uzzināt Preiļu VVC A.Paulāna ielā 1a. Tālr. 22552.

S.Lioznova,
epidemioloģe

Sporta ziņas

Dienvidastrumlatvijas basketbola līgas ceturtās kārtas spēļu rezultāti: Špoģi — Viļāni 93 : 129, Preiļi — Preiļu Valsts ģimnāzija 84 : 63, Krāslava — Līvānu mājas un logi 91 : 60, Naujene/Lokomotīve — Jēkabpils 72 : 75.

Pēc četrām spēļu kārtām komandas sakārtojušās šādā secībā: Jēkabpils — 3 uzvaras, viens zaudējums, Naujene/Lokomotīve 3—1, Viļāni 3—1, Špoģi 2—2, Preiļi 2—2, Krāslava 2—2, Līvānu mājas un logi 1—3, Preiļu Valsts ģimnāzija 0—4.

Turpinās sporta kluba «Cerība» labiekārtošana. Ar Latvijas Futbola federācijas gādību sporta klubs «Cerība» saņēmis 600 plastikāta sēdekļus stadiona tribīnēm. Vakar šī krava tika atvesta uz Preiļiem. Tā kā viena sēdekļa cena ir apmēram 8 lati, var parēķināt, ka Futbola federācija Preiļiem pasniegusi dāvanu gandrīz par pieciem tūkstošiem latu. Ar ko pamatojama šāda pretimnākšana? Kā informēja sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris, liela nozīme tieši

personiskajiem kontaktiem ar federācijas vadību, kā arī solījumam, ka vajadzības gadījumā Futbola federācija Preiļu stadionu bez atbildības varēs izmantot plašāka mēroga spēlēm. Kā zināms, starptautiskie sporta spēļu skatītāju drošības standarti paredz, ka katram skatītājam tribīnēs jābūt individuālai sēdvietai. Pēc Preiļu stadiona tribīņu rekonstrukcijas tās būs atbilstošas augstāka līmeņa sacensību rīkošanai.

L.Rancāne

Abonē «Novadnieku» 1999. gadam un laimē:

- Kinoteātra «Ezerzeme» balvu gada abonentam bezmaksas ieejas karti visām kino izrādēm janvārī, februārī, martā (2 personām).
- Privātpoliklinikas «Lāzers» balvu gada abonentam karti poliklinikas pakalpojumiem 10 latu vērtībā.
- IU «Oma» balvu gada abonentam dāvanu karti 15 latu vērtībā parfimērijas precēm; dāvanu karti 15 latu vērtībā celtniecības materiāliem.
- Līvānu biokīmiskās rūpnīcas balvu gada abonentam dāvanu karti rūpnīcas produkcijai pēc izvēles (milti, putraini vai spēkbarība).
- Firmas «Minox» fotosalona balvu gada abonentam fotoaparātu Kodak KB-10.
- IU «Brenda» balvas gada abonentiem 2 dāvanu kartes 10 un 15 latu vērtībā.

POLICIJAS ZIŅAS (15. — 20. novembrī)

■ 15. novembrī konstatēts, ka Jersikas pagastā individuālā uzņēmuma «Lauri R» kioskam izsists ieejas durvju loga stikls un pazudušas divas vistu kājiņas. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 15. novembrī izsisti divu logu stikli Silajāņu kultūras nama gaitenim. Ierosināta krimināllieta.

■ 15. novembrī Preiļos, Daugavpils ielā 2 pret Igoru T. izdarītas huligāniskas darbības. Vainīgā persona noskaidrota. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 16. novembrī Aglonā patērētāju biedrības veikalā nr. 99 «Suvenīri» izsists logs. Apstākļi tiek noskaidroti.

■ 17. novembrī Aivars L., braucot ar automašīnu Ford Escort, ceļa Preiļi — Aglona 7. kilometrā notrieca stīru. Bojāta automašīna. Cietušo nav.

■ 17. novembrī Olga K. sarīkoja ģimenes skandālu Silajāņos. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 17. novembrī Aivars S. sarīkoja ģimenes skandālu Līvānos, Uzvaras ielā 14. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 17. novembrī Jersikā pie kafējnicā «Līvāns» esošajā automašīnu stāvvietā automašīnas BMW 316 vadītājs Valdis L. uzbrauca turpat stāvošajai automašīnai Ford Scorpio, kas pieder Aigaram D. Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 17. novembrī konstatēts, ka Alīda D. Rožupes pagasta Švirkstos nelikumīgi izmanto elektroenerģiju. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 18. novembrī Saunas pagasta Jaunajos Možuļos Jānim D. piederošajai saimniecības ēkai izdega griesti. Ugunsgrēka iemesls — īssavienojums elektroinstalācijā.

■ 18. novembrī Preiļu pagastā huligāniskas darbības izdarīja Pēteris G. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 18. novembrī Nikolajs D. sarīkoja ģimenes skandālu Līvānos, Rīgas ielā 65. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 19. novembrī Upmalas pagasta Vepros nodega Bronislavam S. piederošās saimniecības ēkas griestu pārsegums. Ugunsnelaimes iespējama iemesls — dūmvada bojājums.

■ 19. novembrī Anatolijs B. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Riebiņos. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 19. novembrī Vladimirs U. sarīkoja ģimenes skandālu Jersikas pagastā Iztēkās. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 19. novembrī konstatēts, ka Ādolfs S. Rožupes pagasta Skrūzmaņos izgatavo un pārdod kandžu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 19. novembrī Aglonas pagasta Saleniekos izdarīja Voldemārs P. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 19. novembrī Preiļos, Pils ielas 4 nama kāpņu telpas durvīm nepazīstams vīrietis izsita loga stiklu. Vainīgā persona noskaidrota. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 20. novembrī Vārkavas pagasta Aizpuriešos nodega IU «Kamilla» gatera palīgtelpa. Ugunsgrēka iemesls — paštaisītas krāsns nepareiza ierīkošana.

■ 20. novembrī Valija B. savās mājās Vārkavas pagasta Ančīnos nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 20. novembrī kāda cita Valija B. savās mājās Vārkavā nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Policija meklē

1998. gada maijā no savām mājām Rudzātos, Jaunatnes ielā 6-20 izgāja un neatgriezās 1973. gadā dzimušais Oskars Cakuls.

O.Cakula pazīmes: augums 170 cm, tumšas acis, tumši brūni mati, vidējas miesas būves. Bija ģērbies gaišā krekļā, zilā džemperī, brūna auduma biksēs, kājās melnas kurpes.

Ja kādam ir informācija par O.Cakula atrašanās vietu, zvaniet uz Preiļu rajona policijas nodaļu par telefonu 22162.

Gulbenes pašvaldību vadītāji «Cerībā»

● Gulbenes rajona pašvaldību pārstāvji rajona sporta klubā «Cerība» aplūko topošo volejbola zāli.

Pagājušajā ceturtdienā rajona sporta klubā «Cerība» ciemojās Gulbenes rajona pašvaldību vadītāji.

Šis apmeklējums notika pēc Gulbenes rajona sporta dzīves koordinatora (rajona padomes algots darbinieks), vienlaikus sporta skolas direktora Egīla Čakara iniciatīvas. Latgales rajonos sportiskajās aktivitātēs Preiļu «Cerības» vārdam ir pietiekoši nopietns skaņējums, lai arī tālākāim kaimiņiem rastos kārdinājums aplūkot, kā tad īsti tā sportiskā darbošanās Preiļos notiek. Interesanti, ka Egīls Čakars ieintrigēja pagastu vadītājus, bez tam delegācijā bija rajona padomes priekšsēdētāja vietnieks Sīmanis Homčenko, izpilddirektors Nikolajs Stepanovs. Vienlaikus Preiļos bija ieradies Latvijas Jaunatnes sporta centra direktora vietnieks Andris Lukss.

Gulbenes pašvaldību vadītāji vispirms

iegrīzās Preiļu rajona padomē, bet pēc tam devās uz sporta klubu «Cerība». Kluba direktors Imants Babris izrādīja savu saimniecību — esošās zāles un topošo volejbola zāli, jauno tenisa kortu, pastāstīja par stadionu, par tā būvēšanu, par iecerēm un projektiem — sporta informācijas centra izveidošanu, tribiņu rekonstrukciju, stadiona paplašināšanu.

Pēc tam Imants Babris informēja par kluba darbību, ar skaitļiem un faktiem ieskicējot arī sarežģīto finansiālo gadu, kad nācies dzīvot pavisam pieticīgos apstākļos. Gulbenes pašvaldību vadītājus interesēja daudz kas lietas.

Pēc tam ciemiņi apmeklēja Preiļu Valsts ģimnāzijas jauno sporta zāli. Lai Preiļi nerādītos tikai rožainā gaismā, viņiem bija iespēja aplūkot arī 1. pamatskolas pārslogoto zāli. Tālāk gulbeniešiem tika parādīta vēl viena veselībai un atpūtai domāta būve — peldbaseins kompleksā «Malibu».

Preiļu rajona sporta tiesnešiem — augsta uzticība

● Rajona sporta kluba «Cerība» treneri, kuri izpelnījušies godu tiesāt Eiropas junioru vieglatlētikas čempionātā. Pirmajā rindā (no kreisās): Žanna Kufina, Jānis Ondzulis, Vjačeslavs Grigorjevs, Jevgēnijs Nesterovičs, Aivars Podskočijs. Otrajā rindā: Latvijas Vieglatlētikas savienības pārstāvis Vladislavs Vaivads, Jāzeps Lazdāns, Viktorija Neišadtē, Stanislavs Stankevičs, Māriete Vilcāne, Edgars Vaivods, Olga Borisova, Jānis Pintāns, Aldis Adamovičs.

Rajona sporta kluba «Cerība» tiesneši tiesās Eiropas junioru vieglatlētikas čempionātā, kas nākamā gada augustā notiks Rīgā.

Pagājušajā nedēļā notika sporta kluba «Cerība» vieglatlētikas treneru sanāksme, kurā piedalījās Latvijas Vieglatlētikas savienības pārstāvis Vladislavs Vaivads. Viņš bija ieradies ar konkrētu mērķi — informēt preliešus par Eiropas junioru vieglatlētikas čempionātu, kas nākamgad notiks Latvijā, un par tā gaitu. Kā arī paziņot Vieglatlētikas savienības lēmumu, ka Preiļu rajona vieglatlētikas treneri tiek acināti par tiesnešiem kādā no šī čempionāta disciplīnām. Ja ņem vērā, ka no lauku rajoniem šāda uzticība vēl tiek dota Valmie-

ras, Murjāņu, Aizkraukles, iespējams, vēl kāda rajona tiesnešiem, tad preliešiem tā patiesi ir liela atzinība.

Tā kā sporta klubs «Cerība» bieži rīko dažāda mēroga sacensības, tad augstāko sporta instanču pārstāvji ir pietiekami labi iepazinuši Preiļu rajona tiesnešu darbu.

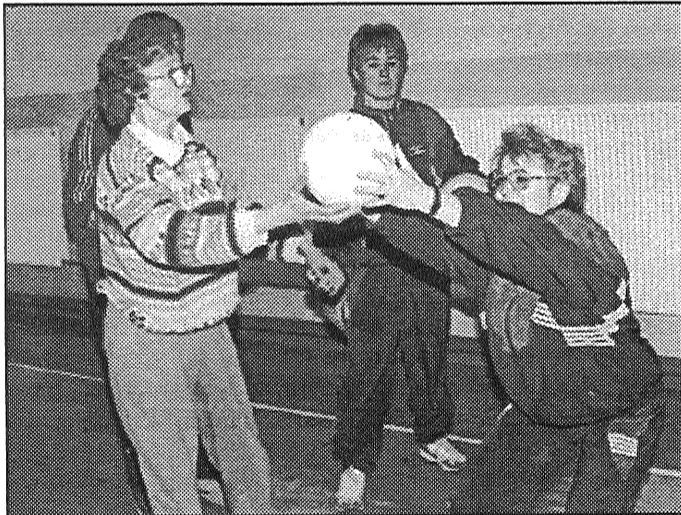
Treneru sanāksmē Vladislavs Vaivads informēja, ka Eiropas junioru čempionātam jau ir pieteikušās 40 valstis ar 800 dalībniekiem. Tiesnešiem no Preiļu rajona, visticamāk, būšot jātiesā tālākšana vai trīssolīkšana. Vecākais tiesnesis Preiļu tiesnešu brigādē būs Stanislavs Stankevičs no Vārkavas vidusskolas. Pirms Eiropas čempionāta Preiļu tiesnešu brigādei būs jānoslīpē iemaņas Latvijas čempionātā vai citās liela mēroga sacensībās.

Kas labos stājas traucējumus?

27. un 28. novembrī Preiļu Valsts ģimnāzijā notika Latvijas Bērnu invalīdu sporta federācijas organizētais un Pasaulē bankas finansētais seminārs «Skolas vecuma bērnu stājas traucējumu konstatēšana, novēršana. Pielāgotas sporta aktivitātes bērniem invalīdiem.»

Seminārā piedalījās fizikultūras skolotāji, bērnu darzu audzinātājas, medicīnas darbinieki. Semināra gaitā nolasītas vairākas lekcijas: «Pareiza stāja, tās pamatkomponenti», «Stājas anatomiskais, fizioloģiskais pamatojums», «Iespējamie stājas traucējumi — cēloņi, sekas», «Stājas traucējumi, to veidi, skolioze un tās veidi, pakāpes» un citas. Tās lasīja Valsts sporta medicīnas centra sporta ārsts Pāvels Mustafins, ārstnieciskās vingrošanas speciāliste Rūta Kļaviņa, kā arī Latvijas Bērnu invalīdu sporta federācijas darbinieki. Otrajā dienā semināra dalībnieki apguva vingrojumus stājas traucējumu novēršanai.

Kā «Novadnieku» informēja Latvijas Bērnu invalīdu sporta federācijas prezidente Aija Kļaviņa, bērnu stājas problēmas ir ļoti aktuālas, jo Latvijā pēc dažādiem statistikas datiem 60-80 procentiem no skolas un pirms-skolas vecuma bērniem ir stājas traucējumi. Nepievēršot pienācīgu uzmanību, tie var būt par cēloni nopietnām mugurkaula slimībām,

● Ārstnieciskās vingrošanas speciāliste Rūta Kļaviņa (no kreisās) māca semināra dalībniekus, kā vadīt vingrošanu stājas traucējumu novēršanai.

piemēram, skoliozei, kas progresējot var izraisīt arī invaliditāti. Bieži tas esot saistīts ar mazkustīgu dzīvesveidu, nepilnvērtīgu uzturu, vāju fizisko attīstību. Kā arī ar iekšējiem psiholoģiskiem kompleksiem, kad bērns vai jauniešs jūtas neapmierināts ar sevi un savu izskatu, salīdzinot ar citiem vienaudžiem.

Kā rāda pēc Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes sporta centra pieprasījuma

aizpildītās anketas, ar kurām var iepazīties rajona sporta klubā «Cerība», rajona skolās ļoti daudziem skolēniem nepieciešama koriģējošā vingrošana. Anketas aizpildījuši fizikultūras skolotāji. Pēc viņu novērotā stājas traucējumi Aglonas internātgimnāzijā ir 86 skolēniem, Līvānu 2. vidusskolā — 67, Aizkalnes pamatskolā — 28, Preiļu Valsts ģimnāzijā — 13.

Preiļu 2. vidusskolā koriģējošā vingrošana nepieciešama 220 skolēniem, Līvānu 1. vidusskolā — 300, Rīmicānu pamatskolā — 10, Rožupes pamatskolā — 20, Riebiņu vidusskolā — 30, Jersikas pamatskolā — 10 skolēniem. Atsevišķās skolās jau ir radīta iespēja nodarboties ar ārstniecisko vingrošanu. Preiļu 2. vidusskolā ar to nodarbojas desmit, Līvānu 1. vidusskolā — 25, Rožupes pamat-

skolā — 13. Tomēr to bērnu skaits, kuriem pastāv stājas problēmas, ir daudz lielāks.

Minētajās anketās paši skolotāji arī atklāj cēloņus, kāpēc skola šajā sāpīgajā jautājumā neko nevar palīdzēt. Fizikultūras skolotāji min šādus iemeslus: «Nevar nodrošināt individuālo pieeju fizikultūras stundās. Nav apmaksātu ārstnieciskās vingrošanas nodarbību. Nav attiecīgu speciālistu, koriģējošā vingrošana nav paredzēta. Par to nemaksā. Nav nepieciešamo apstākļu. Nav speciālista, pats baidos bērnus vēl vairāk sabojāt. Koriģējošās vingrošanas elementus bieži izmantojam sporta stundās. Nav finansiālu iespēju. Vecāku neinformētība un neieinteresētība.» Un tam līdzīgi.

Iespējams, ka skolas labprātāk līdzekļus iegulda sev paliekošākās lietās, kas arī, protams, nav mazsvarīgas, — datori, jauni jumti, remonts, jautājumu par skolēnu veselību kā svarīgu atstājot tikai viņiem un viņu vecākiem. Bet varbūt vecāki gaužām maz izmanto savas tiesības prasīt skolai un — kas pats būtiskākais — savai pašvaldībai?

Preiļu Valsts ģimnāzijā notikušajā seminārā piedalījās 35 ar bērnu fiziskajām nodarbībām saistīti speciālisti.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne
J.Silicka foto

Abonē «Novadnieku» 1999. gadam un laimē:

- SIA «Salanga» pārsteiguma balvu gada abonentam.
- SIA «Erato-P» balvu gada abonentiem 2 dāvanu kartes 15 latu vērtībā.
- Mākslinieces Helēnas Svilānes-Kuzminas balvu gada abonentam gleznu «Ziedi».

Redakcijas rīkoto pasākumu atbalstītāji — SIA «Līvānu mājas un logi», zemnieku saimniecība «Raipole», a/s «Preiļu siers», «Latvijas Krājbankas» Preiļu filiāle, Preiļu arodvidusskola, IJ «Spektrs».

UZMANĪBU VISIEM REKLĀMDEVĒJIEM!!!

Par jums varēs izlasīt 200 000 lasītāju!

Jūs varat ievietot sludinājumu, reklāmu u.c. informatīvo materiālu ne tikai mūsu rajona laikrakstā, bet «Novadnieka» redakcijā (Preiļos, Aglonas ielā 1) arī Rēzeknes rajona laikrakstā «Rēzeknes Vestis», Jēkabpils rajona laikrakstā «Brīvā Daugava», Daugavpils pilsētas laikrakstā «Dinaburga», Krāslavas rajona laikrakstā «Ezerzeme», Ludzas rajona laikrakstā «Ludzas Zeme».

Ja ievietosiet reklāmu «Novadniekā» un vēl kādā no šiem laikrakstiem, tad reklāmlaukuma cena katrā būs Ls 0,45 (bez PVN) par 1 cm².

Ticiet — tas ir lētāk, nekā izmantojot reklāmaģentūru pakalpojumus. Tas ir ātrāk. Tas ir izdevīgāk.

Tālr. azzinām 22305

«NOVADNIEKA»
KALENDĀRS

Preiļu dome

◆ 3. decembrī pulksten 13.00 domes sēde.

Rajona
skolu valde

◆ 3. decembrī Preiļu Valsts ģimnāzijā ekonomikas skolotāju seminārs. Sākums pulksten 9.30. Līvānu bērnu un jauniešu centrā seminārs «Projekts kā metode». Sākums pulksten 10.30.

◆ 4. decembrī Preiļu Valsts ģimnāzijā praktiska nodarbība «Skatuve un tās nosacījumi». Sākums pulksten 10.00. Jēkabpils Valsts ģimnāzijā vidusskolu angļu valodu skolotāju seminārs.

◆ 5. decembrī olimpiāde bioloģijā 9., 11., 12. klasēm skolu valdē.

◆ 5. un 6. decembrī Līvānu 2. vidusskolā kursi klašu audzinātājiem «Interaktīvās mācību metodes veselības mācībā» (krievu plūsmā).

◆ 8. decembrī pieredzes apmaiņas seminārs direktoru vietniekiem mācību darbā Jelgavas rajonā.

Rajona sporta klubs
«Cerība»

◆ Dienvidaustrumlatvijas basketbola līga

2. decembrī PVG — Naujene/Lokomotīve pulksten 19.00.

3. decembrī Viļāni — Preiļi pulksten 19.00.

5. decembrī Līvāni — Špoģi pulksten 17.00.

9. decembrī Preiļi — Līvāni pulksten 19.00.

◆ 4. decembrī Līvānu 1. un 2. vidusskolā rajona skolu sacensības basketbolā «Oranžā bumba» (1987. dzimšanas gads).

◆ 5. decembrī Latvijas čempionāts volejbolā, LSPA — Preiļi. Rīgā, VEF Kultūras pili Latvijas jaunatnes futbola ligas 1998. gada sezonas noslēguma sarīkojums.

◆ 5. un 6. decembrī «Cerības» zālē zēnu minifutbola turnīrs. Spēlēs Preiļu, Rēzeknes, Daugavpils rajonu komandas (1986. gadā dzimušie zēni). Pilsētas čempionāts volejbolā, sākums pulksten 15.00.

◆ 8. decembrī «Cerības» un PVG zālēs rajona skolu sacensības «Oranžā bumba» (1984. un 1983. dzimšanas gadi).

Informāciju sagatavoja L.Rancāne

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Dibinātājs un izdevējs —

SIA «Novadnieks. Redakcija».

Izdevēja un redakcijas adrese:

Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

22305 (reklāmas un sludinājumu

pieņemšana), 22154, 21996

(korespondentiem). Fax 21759.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka»

Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.

Ofsetiespiedums.

Viena uzsk. iespaidloksne.

Pasūtījuma indekss 3033.

AXEL

Aglonas ielā1, Preiļos
Tel.: 23285, mob.: 9414828

- * Datori un to piederumi
- * Biroja tehnika
- * Kancelejas preces
- * Sadzīves tehnika

NO 3. DECEMBRA ZIEMASSVĒTKU ATLAIDES LĪDZ 10% !!!

Atvērts jauns veikals
Aglonas ielā 1
Laiņņi lūdzam!

Jauns dāvanu veikals
Afrodītes dārzēs

Jūsu izvēlei:

- ◆ dārglietas,
- ◆ bižutērija,
- ◆ parfimērija un kosmētika,
- ◆ Līvānu stikls,
- ◆ pulksteņi,
- ◆ ziedi.

Cenu atlaides.

Veikala adrese: Preiļos, Raiņa bulv. 17
(kinoteātra telpās).

Kā arī juvelierizstrādājumi
universālveikalā Preiļos, Kārsavas 1.

Ar 1999. gada janvāri tiks aizturētas visas pārbūvētās (baļķu vešanai) traktoru piekabes, kuras nav izgājušas ekspertīzi un nav reģistrētas noteiktā kārtībā Valsts tehniskās uzraudzības inspekcijā.
Tālr. 22033, mob. tel. 9357747.

ZIEMASSVĒTKU ATLAIDES
no 5% līdz 20%
autodaļām un piederumiem.

Piedāvā SIA «Auto Preiļi»
Preiļos, Pils ielā 14.
Tālr. 24555.

SIA «Agroapgāde» pārdod:

- ✓ amonija salpetri — 50 Ls/t,
- ✓ amonija sulfātu — 40 Ls/t,
- ✓ minerālmēslius NPK,
- ✓ meža piekabes un iekrāvējus WEIMER,
- ✓ traktoros MTZ, VALMET.

Izgatavo un remontē hidrošūtenes
lauksaimniecības un meža tehnikai.
Tālr. 65097.

Abonentu, kuri līdz
1998. gada 12. decembrim
būs pasūtījuši «Novadnieku»
visam 1999. gadam, piedalīsies
redakcijas «Preses balles»
ieejas karšu izlozē.
Ielūgumus izsūtīsim pa pastu.

Jūsu «Novadnieks»

SIA «Wentwood Developments LTD»
iepērk skujkoku sīkbaļķus par jums iz-
devīgām cenām. Adrese: Līvānos, Celt-
niecības ielā 2 (bijušā Līvānu māju būves
kombināta teritorijā). Tālr. 43336, fakss
43838, mob. tel. 9206653.

SIA «DISKS» organizē
«B» kategorijas autovadītāju
kursus Preiļos.
ZIEMASSVĒTKU atlaides!
Tālr. 24118.

Lopu pienemšanas
punkts
«SENLEJAS»

PĒRK

liellopus un jaunlopus.
Nodrošina ar transportu.
Piemaksā
12% kompensāciju vai
18% PVN.

Tālr. dispečeriem — 22454.

I.U. «SPEKTRS»

Preiļi, Raiņa bulv.17
tel. 22043

Veikalā «SPEKTRS» speciālais PHILIPS piedāvājums!

- * Decembra mēnesī, pērkot putekļusūcēju TRIATHLON, logu mazgāšanas un žāvēšanas ierīce — par brīvu!
- * Iegādājoties kādu no PHILIPS precēm — televizoru, videomagnetofonu, audiosistēmu, DVD, CD-R, jūs piedalāties lielajā PHILIPS izlozē!
- * Veikala gada jubilejas nedēļas ietvaros 4. decembrī — no 11 līdz 16 PHILIPS mājturības preču prezentācijas. Prezentācijas laikā, katram mājturības preču pircējam — speciāla dāvana no PHILIPS!

Veikalā «SPEKTRS» šonedēļ visām precēm — jubilejas
cenas, dāvanas un pārsteigumi pircējiem!

Veikala darba laiks: no 9⁰⁰ līdz 18⁰⁰, sestdien — līdz 14⁰⁰

PHILIPS

Pardod

Opel Kadett 1,3, 1986. g. Tālr. 21525;

Opel Vectra, 1990. g. vai maina pret mežu. Tālr. 24353;

DT-74 ar arķu, Ls 600; kombinēto graudu sēj-
mašīnu. Iespējama piegāde. Tālr. 36532, 33733,
9-360383;

malkas zāģi, mucu uz riteniem (3 t). Tālr. 21007;
Husqvarnu Preiļos, Cēsu 24;

māju Krustpīli vai maina pret māju Preiļos. Tālr. 21594 vakaros;

auzas, burkānus, GAZ-52 rezerves daļām. Tālr. 34468.

Dažādi

Taksometra pakalpojumi. Mob. tel. 8-29-347204.

Līvānu virsmežniecība
1998. gada 18. decembrī plkst. 10.00
rīko cirsmu izsoli.

Dalībnieku reģistrācija, dalības maksa
Ls 15 un nodrošinājuma nauda 10% ap-
mērā no cirsmas sākumcenas nomak-
sājama Līvānu virsmežniecībā līdz 16.
decembrim plkst. 17.00.

Izsole notiks Līvānos, Rīgas ielā 105,
kultūras namā. Par cirsmu apskati
zvanīt: 253-42296, 42963, 44035.

IU «Sana» pārdod: miglotājus, minerālmēslu
klieģētājus, kartupeļu stādītājus, sienu grābekļus,
arķus, preses šņori, universālās dzimavas, kar-
tupeļu rokāmās mašīnas, universālos vagotājus,
MTZ rezerves daļas, plaujmašīnas.
Veic: kravas (1,5 t) un pasažieru (13 vietas)
pārvadājumus.
Tālr. 48546 darba laikā, mob. tel. 29-536927.

Firma meklē
kontakttelefonu.
Tālr. 9244462.

Firma Aglonas stacijā iepērk:

- ◆ finierklučus (garums 2,75 m, 3,30 m,
5,50 m, diam. no 20 cm);
- ◆ egles, priedes sīkbaļķus (garums
3,10 m, diam. no 12 cm);
- ◆ egles, priedes, bērza papīrmalku.
Tālr. 65015.

Firma piedāvā darbu
mājlopu uzpircējam(ai)
ar zootehniķa iemaņām.
Tālr. 9244462.

Iepērk visa veida gaļu.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 14173.

Iepērk jaunlopus,
liellopus, zirgus.
Samaksa uz vietas.
Zvanīt 24573 no 9 līdz 19.

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
No sirdīm, kuras sāpēm pielīkušas.
Ā.Eikšne
Atvadu brīdī esam kopā ar Māriti
Gribušku, VECTĒTIŅU
smilšu kalniņā pavadot.
«Medserviss-P» kolektīvs